

Korte studies in Mattheüs (116)

De Bergrede (21)

Inde verzen 19 en 20 bouwt de Heere duidelijk voort op het voorgaande, het vervullen en afbreken van de wet en de profeten. Het woordje 'afbreken' is in het Grieks nu iets anders. Waar Mattheüs in vers 17 *kataluoo* gebruikt, gebruikt hij in vers 19 de kortere vorm *luoo*. De woordjes zijn natuurlijk wel verwant.

Het onderwijs uit vers 19 bestaat uit twee gedeelten:

*'Wie een van deze geringste geboden afschaft en de mensen zo onderwijst'.
'Wie ze onderwijst en doet'.*

Voor de eerste groep, die de geringste van de geboden afschaft en onderwijst, wordt gezegd dat zij de minste genoemd zullen worden in het Koninkrijk der hemelen. De tweede groep, die onderwijst en doet, geldt dat zij groot genoemd worden.

Met de geringste geboden bedoelt de Heere waarschijnlijk op elk detail van Thora, die Hij in vers 17 'jota' en 'tittel' noemt. De wet moest in alle facetten overeind blijven staan. Niets mocht er weggelaten worden. Hij spreekt overigens alleen over 'afschaffen' en zo 'onderwijzen'. De Heere zegt helemaal niet dat iemand die in het geringste struikelde in de wet, of die in het geringste de wet overtrad, of die in het geringste zondigde, de geringste zou zijn in het Koninkrijk. Voor ieder die zelfs de geringste geboden overtrad en zondigde tegen Thora was er vergeving. Vergeving was zelfs onderdeel van Thora. Het gehele stelsel van de offers voorzag in de overtredingen van de mens tegen God. Iemand die vanuit berouw en een eerlijk verlangen naar de gemeenschap met God een offer bracht, zoals beschreven in de eerste hoofdstukken van Leviticus, kon volkomen rein voor God staan.

Als de Heere sprak over afschaffen van een van de geringste van de geboden, doelde Hij op mensen die moedwillig, om wat voor reden dan ook, onderdelen van Thora wilden veranderen en zodanig wilden onderwijzen.

Wie 'onderwijst' en 'doet' zal groot genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen. In de allereerste plaats is dat natuurlijk de Heere Zelf. Als geen ander leefde Hij Thora. Hij onderwees en gaf het voorbeeld door het te doen. Zo doende is Hij gekomen om een nieuwe gerechtigheid te brengen. We kunnen proberen Hem 'na te volgen' en op die manier rechtvaardig voor God proberen te worden, maar dat is vergeefs. Dan worden we niet veel anders dan een mens die de zaligheid probeert te verdienen. In Zijn gehoorzaamheid eindigde Hij aan het kruis. Daar werd Thora in Zijn Persoon afgebroken. Maar na drie dagen is Hij opgewekt en heeft Hij de Tempel van Zijn lichaam weer opgericht. In dat werk vinden wij nu onze gerechtigheid.

Ik denk dat de Heere in de eerste plaats op Zichzelf wees toen Hij zei Wie er groot genoemd zal worden in het Koninkrijk der hemelen. In elk geval zal Hij daar de grootste zijn. Daarna volgen zij die in Hem geloofd hebben en Zijn gerechtigheid uit Hem ontvangen.

Degenen die wel onderwezen en niet deden, waren de Schriftgeleerden en de Farizeeën.

'Toen sprak Jezus tot de menigte en tot Zijn discipelen: De Schriftgeleerden en de Farizeeën zijn gaan zitten op de stoel van Mozes; daarom, al wat zij u zeggen dat u in acht moet nemen, neem dat in acht en doe het, maar doe niet overeenkomstig hun werken, want zij zeggen het, maar doen het zelf niet. Want zij binden lasten samen die zwaar zijn en moeilijk om te dragen, en zij leggen ze op de schouders van de mensen; maar zij willen die zelf met geen vinger roeren.' (Mat. 23:1-4).

Met zo'n 'gerechtigheid' wordt je zelfs niet eens de geringste genoemd in het Koninkrijk der hemelen. Met zo'n gerechtigheid kom je het Koninkrijk zelfs niet binnen. Hiermee wil de Heere overigens ook laten weten hoe God over gehoorzaamheid denkt. Hoewel het doen van de geboden voor een Jood op geen enkele manier zijn gerechtigheid kon veiligstellen, wordt gehoorzaamheid wel beloond. Over het begrip 'loon' in de Bergrede zullen we het nog hebben als we aan hoofdstuk 6 toe zijn.

'Want Ik zeg u: Als uw gerechtigheid niet overvloediger is dan die van de Schriftgeleerden en de Farizeeën, zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet binnengaan.' (Mat. 5:20).

Hiermee beëindigt de Heere dit deel van Zijn rede om vervolgens over te gaan op de zes voorbeelden in de verzen 21 tot en met 48 over de vervulling van de Thora en de profeten.

Het binnengaan van het Koninkrijk der hemelen is een thema in Mattheüs dat regelmatig terugkeert. Wellicht dat het voor lezers van nut kan zijn als ik hiervan een overzicht geef.

Binnengaan in het Koninkrijk der hemelen

- Mat. 5:20 *'Want als uw gerechtigheid niet overvloediger is dan die van de Schriftgeleerden en de Farizeeën, zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet **binnengaan**.'*
- Mat. 7:21 *'Niet ieder die tegen Mij zegt: Heere, Heere, zal **binnengaan** in het Koninkrijk der hemelen, maar die de wil doet van Mijn Vader, die in de hemelen is.'*
- Mat. 18:2 *'En Hij zei: Voorwaar, Ik zeg u: Als u zich niet verandert, en wordt als de kinderen, zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet **binnengaan**.'*
- Mat. 18:8, 9 *'Als dan uw hand of uw voet u doet struikelen, hak hem af en werp hem van u. Het is beter voor u kreupel of verminkt tot het leven **in te gaan**, dan met twee handen of twee voeten in het eeuwige vuur geworpen te worden. Als uw oog u doet struikelen, ruk het uit en werp het van u. Het is beter voor u met één oog tot het leven **in te gaan**, dan met twee ogen in het helse vuur geworpen te worden.'*
- Mat. 19:17 *'Hij zei tegen hem: Waarom noemt u Mij goed? Niemand is goed behalve Eén, namelijk God. Maar wilt u tot het leven **ingaan**, neem dan de geboden in acht.'*
- Mat. 19:23, 24 *'Jezus zei tegen Zijn discipelen: Voorwaar, Ik zeg u dat een rijke moeilijk het Koninkrijk der hemelen kan **binnengaan**. Nogmaals zeg Ik u: Het is gemakkelijker dat een kameel door het oog van een naald gaat, dan dat een rijke het Koninkrijk van God **binnengaat**.'*
- Mat. 22:12 *'En hij zei tegen hem: Vriend, hoe bent u hier **binnengekomen** terwijl u geen bruiloftskleding aan hebt? En hij zweeg.'*
- Mat. 23:13 *'Maar wee u, Schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u sluit het Koninkrijk der hemelen voor de mensen; u **gaat** er immers zelf niet **binnen**, en hen die er **binnen** willen **gaan**, laat u er niet **binnengaan**.'*
- Mat. 25:10 *'Toen zij weggingen om olie te kopen, kwam de bruidegom; en zij die gereed waren, **gingen** met hem naar **binnen** naar de bruiloft en de deur werd gesloten.'*
- Mat. 25:21, 23 *'Zijn heer zei tegen hem: Goed gedaan, goede en getrouwe dienaar, over weinig bent u trouw geweest, over veel zal ik u aanstellen; **ga in**, in de vreugde van uw heer.'*